

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

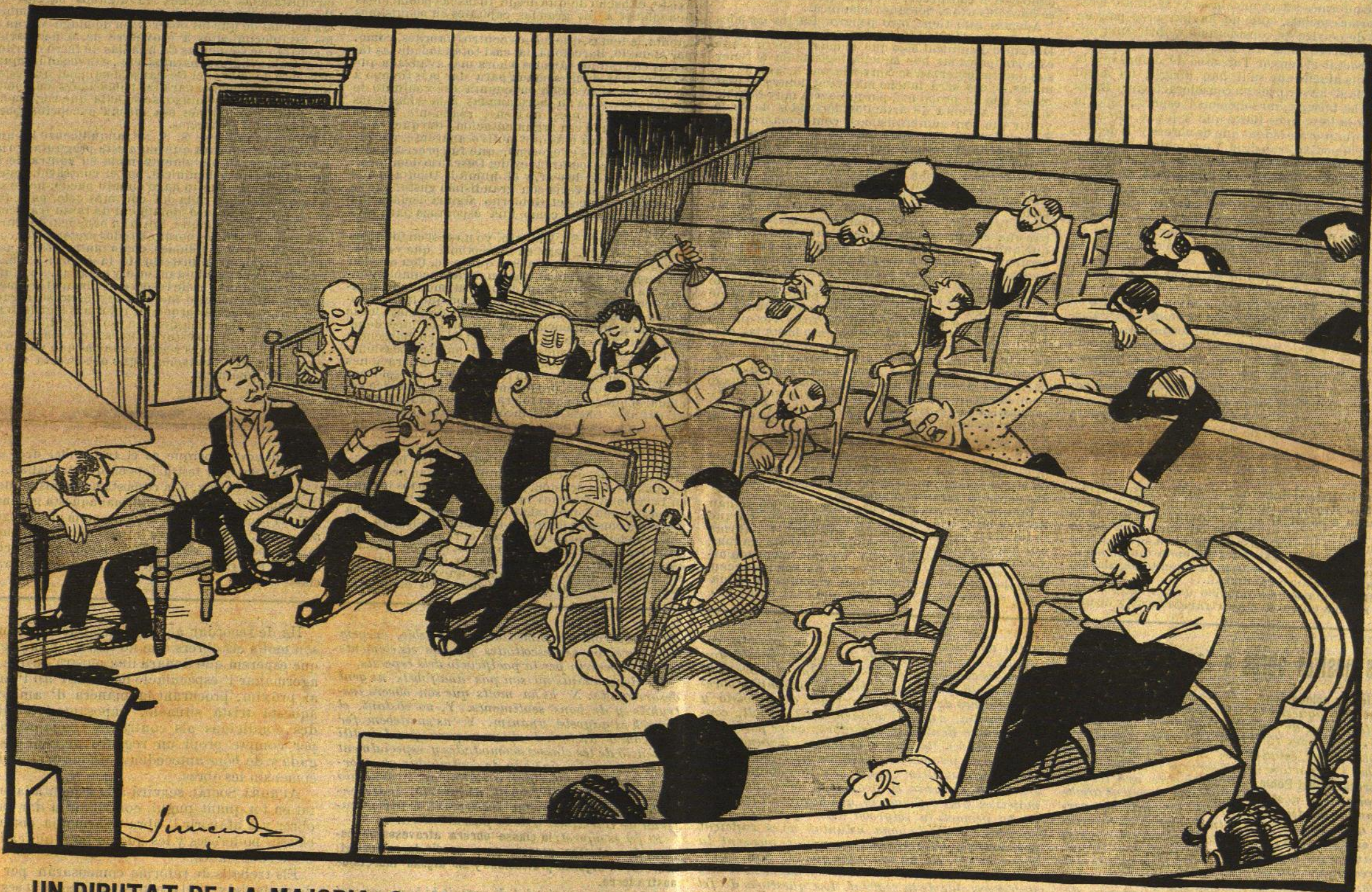
No s'tornan els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CANUDA, 15, 1.er
Hores de Redacció: de 5 a 8 de la tarda
Apartat de correus núm. 26

Espanya. mitj any 1'50 pts., per corresponçal 1'75—Estranger. mitj any 2 francs, per corresponçal 2'75
Número solt 5 céntims.—Paquet de 25 números pera la venda 75 céntims
Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correu y tota classe de lletres de facil cobro.

Preus pels corresponçals propagandistes
5 números 7 pessetes semestre
25 „ 30 „ „ „
50 „ 50 „ „ „

La igualdad ante... el calor

UN DIPUTAT DE LA MAJORIA: Sr. Maura, esto es insoportable; con este calor es imposible seguir trabajando (?)
se imponen las imperiosas vacaciones de verano.

ELS QUE TREBALLEN DE VERES: ¡¡¡ Quina barra!!!

Campanyes a favor de la classe obrera

El descans dominical.—Conferència del Sr. Torrenbó.—Pregunta del Sr. Bordas al Congrés.—Contestació del senyor La Cierva.—El nostre triomf.

La campanya que ha fet el nostre setmanari per reivindicar el dret que tenen els treballadors i dependents de comerç al descans dominical, ha trobat eco en el poble i en els representants de la opinió, en la premsa i al Parlament.

Son en gran número les Societats obreres que ha i protestat presentant a la Junta local de Reformes socials llur informe contrari a l'acceptació de les Bases formulades per alguns patrons.

Conferència del Sr. Torrenbó

El Sr. Torrenbó, vocal de la Junta local de Reformes socials, al fer en l'Ateneu Barcelonès la «Crítica de la llei sobre l' descans dominical» acceptat en principi l' nostre criteri, puig aboga pel compliment de dita llei i censura als patrons que la conculcan i a les autoritats que deixen d'imposar les sancions legals. Molt nos plau fer constar aquesta rectificació, ab la qual sabem que estan també conformes altres membres de la Junta local de Reformes socials, que no havien pres part en l'acort de pendre en consideració i obrir una informació obrera sobre dites Bases, y veus aquí perquè al tractar el senyor Torrenbó de defensar a la Junta dels atacs que se li han dirigit, no assoli sincerament d'haver pres en consideració unes Bases alhora s'ha falsejat, no solament l'esperit, sino la lletra de la llei; unes Bases que s' deyan «de transacció», quan era evident que els obrers y les dependents no hi podien transigir. Y era molt natural que fins que s'essin públiques les manifestacions del Sr. Torrenbó, el fet de que la Junta local de Reformes socials prengué en consideració les dessusdites Bases, y les publicqués, fentho constar així, y les proposés a les Societats obreres legalment constituïdes, per a que manifestessin llur opinió en un espai perentori, fins a fi de mes, produís una forta alarma a Barcelona.

D'aquest estat d'opinió se n'ha fet eco a les Corts en Marian Bordas.

Y com que AURORA SOCIAL havia denunciat el fet als representants del Poble al Senat y al Parlament, excitant llur zel per a que sortissin en defensa dels drets dels proletaris, amenassats per les Bases «de transacció» proposades pels patrons, en honor de la veritat hem de fer constar que la nostra denuncia fou recollida pel jove diputat per Berga, el qual en la sessió del 23 de Juliol adreçà al Ministre de Governació la següent pregunta que copiem del «Diari de Sessions»:

Pregunta del Sr. Bordas

El Sr. BORDAS: Señores Diputados, deseo dirigir al Sr. Ministro de la Gobernación una pregunta encaminada a saber si se ha enterado del estado de alarma que se ha producido en Barcelona por la presentación de unas bases dirigidas a aquella Junta local de Reformas sociales pidiendo que se modifique en determinado sentido la vigente legislación acerca del descanso dominical...

En Barcelona se ha producido un verdadero estado de alarma entre las clases trabajadoras, y de una

manera muy especial entre los dependientes de comercio, que son los más directamente afectados por estas bases, que son en muchos casos los más directamente expuestos a ser víctimas del egoísmo patronal cuando este se manifiesta, y que, sin embargo, parece por el enunciado de la información que se ha abierto que no están destinados a ser oídos.

Las principales de estas bases, Sr. Ministro, se reducen a pedir que en los establecimientos en que se venden artículos de vestir y a los sus derivados, el descanso dominical no principie hasta la una de la tarde, y para los establecimientos de higiene y limpieza hasta las tres de la misma.

Si se tiene en cuenta que en los establecimientos en que se venden artículos de vestir acostumbran a tener escaparates que se renuevan todos los días, y antes del cierre de los establecimientos deben practicar ciertas operaciones para guardar los géneros puestos en esos escaparates y los que sobre los mostradores se han expuesto a los distintos compradores, y que por aglomeración de público muchas veces se hace imposible guardarlos hasta después que se cierra el establecimiento, resultará que en realidad para estos obreros no solamente no principiará el descanso dominical hasta la una, sino que no empezará hasta las dos; y como estos obreros luego tendrán que comer, el descanso dominical, en realidad, no principiará hasta las tres de la tarde, y en gran parte del año a las tres de la tarde está ya cercano casi el anochecer, y resulta que de esa manera se hace ilusorio el descanso dominical.

Además esto tiene otro peligro. En los grandes centros de población la implantación de la ley del Descanso dominical hizo que muchas tabernas que estaban privadas por aquella legislación de tener sus puertas abiertas, se convirtieran en casas de comidas, y eso será mucho más fácil dentro de esas bases que se proponen, porque sería muy fácil simular la venta de artículos derivados de los de vestir que son numerosísimos, como comprenderá S. S., y con sólo colgar algunas cintas en los escaparates podría ya decirse que se trataba de artículos derivados de los de vestir. Por esto se ha producido el estado de alarma a que me refería antes, porque eso para la población obrera tiene una importancia capital, porque desde luego no solamente les impide poder disfrutar del descanso dominical que les concede la ley, sino que queriendo esas bases buscar una compensación a ese tiempo del domingo que quitan al obrero, se le autoriza para que al día siguiente, el lunes, no acuda al establecimiento en que está prestando sus servicios hasta las diez de la mañana. Esta concesión significa en concreto que el obrero podrá perder la segunda parte de la tarde del domingo y la noche del domingo al lunes, teniendo tiempo de dormir después, toda vez que no tiene que acudir al establecimiento hasta las diez de la mañana; es decir que ese descanso que se concede al obrero como medio de reparar las fuerzas perdidas en el trabajo, como medio higiénico de salvar los inconvenientes de un trabajo continuado y sin interrupción por espacio de varios días, se desnaturaliza con esas bases, se quitan al descanso dominical todas las ventajas que pudiera tener, y, en cambio, se aumentan todos los inconvenientes de que pueda adolecer, porque ya comprenderá S. S. que al dar a los jóvenes dependientes de comercio la libertad de perder la noche, no resulta higiénico, no resulta moral, ni permite que reparen las fuerzas perdidas durante la semana.

Esos inconvenientes de carácter práctico se han unido a los que la ley presenta en sí misma, porque la ley del Descanso dominical en su art. 1.º, afirma que queda prohibido en domingo el trabajo manual, y como esos establecimientos en que se venden artículos de vestir y sus derivados no son los exceptuados según las prescripciones vigentes en la materia, resulta claro y evidente que esas bases pro-

puestas son una conculcación manifiesta de la ley; de modo que resultaría, caso de que esas bases prosperaran, no solamente realizados esos males que prevé el estado de alarma a que vengo refiriéndome, sino que por una simple modificación reglamentaria se conculcaría un precepto legal claramente establecido.

Respecto a la base que se refiere a los establecimientos de higiene y limpieza, tengo que decir que si bien es verdad que esos establecimientos son de los exceptuados en la ley del Descanso dominical, en cambio es lo cierto que no es necesario que esos obreros se vean privados hasta las tres del descanso que se les concede. Sería tolerable que se les obligara a dedicar algunas horas del domingo a la prestación de esas clases de servicios que, según la ley, están exceptuados; pero que se quiera hacerles trabajar hasta una hora que es imposible a esos dependientes de disfrutar el descanso dominical a que la ley les da derecho, es en realidad abusivo.

Esto, Sr. Ministro, sólo puede interesar, y desde luego se comprende, a algunos elementos patronales, y el único motivo que pueden tener para pretenderlo es el egoísmo, aun cuando el fundamento aparente sea la manifestación que ese elemento hace de que los pueblos próximos a las grandes capitales no pueden con facilidad ir a hacer sus compras en los días laborables y tienen que esperar a los días festivos; pero si se tiene en cuenta, Sr. Ministro, la gran facilidad de comunicaciones que hoy existe, el hecho de que desde todas las poblaciones inmediatas a las grandes capitales en poquitos minutos pueden trasladarse a ellas; si se tiene en cuenta, además, que en los centros fabriles, como, por ejemplo, Barcelona, la casi totalidad de las fábricas cierran los sábados a hora más avanzada que los otros días de la semana para dar más tiempo a los obreros; si se tiene en cuenta esa conjunción de condiciones que van hermanadas a la vida de las grandes poblaciones, no tiene, realmente, motivo racional alguno esa argumentación, eso que ya he dicho que no era más que motivo aparente, porque el motivo real es el egoísmo, que fué precisamente el que quiso respetar la ley del Descanso dominical: por eso sería de desear, y el humilde Diputado que se dirige a S. S. vería con grandísimo gusto, que se hiciera por parte del Gobierno alguna declaración que fuera algo así como una esperanza para esos obreros.

En Barcelona, Sr. Ministro, yo no sé si en todas las demás capitales, pero en Barcelona, que yo sepa, hay un motivo más para esto que pido. Con ocasión del descanso dominical, digo mal, del incumplimiento de la ley del Descanso dominical, motivado algunas veces no sé si por la lenidad con que las autoridades han exigido el cumplimiento de la ley, no sé si por una negligencia o por un olvido imperdonable, es el caso que se han producido en Barcelona pequeñas alteraciones de orden público, ocasionadas por los dependientes de comercio, alteraciones de orden público que son lamentables, no sólo por los mismos que las producen, sino por el pacífico vecindario que tiene que tolerarlas. Podrían fácilmente evitarse todos esos inconvenientes, ese estado de alarma, esa probable repetición de alteraciones de orden público que vienen realizándose, porque los dependientes de comercio se han organizado en Barcelona en una forma colectiva para lograr la efectividad del descanso dominical, y han acordado en más de una ocasión, lamentándolo todos los que en Barcelona amamos la paz pública, realizar sus deseos en una forma tal de violencia que, cuando ha llegado a conocimiento de las autoridades, la violencia se había practicado ya y el remedio para evitarla llegaba tarde; y, por lo tanto, en bien de todos esos intereses, yo me complazco en solicitar del Sr. Ministro de la Gobernación que salgan de sus labios algunas palabras que den a los elementos

obreros, a esas clases mercantiles de Barcelona y de las demás ciudades de España, la esperanza de que las disposiciones claramente escritas en la ley del Descanso dominical no han de verse en manera alguna conculcadas por bases que se propongan como modificación de esta ley.

Si S. S. se sirve hacer eso, aun cuando la información propuesta se realice, aun cuando muchas entidades patronales acudieran contra las informaciones que con seguridad... no con seguridad, tengo ya la certeza absoluta de que han de solicitar muchas asociaciones obreras, entonces tendrán esos obreros la esperanza de que aun cuando esas informaciones tuvieran lugar, no habrían de quedar defraudados sus deseos respecto de la ley, respecto del cumplimiento de esa ley, porque sería un gran freno para que nadie se atreviera a intentar esas reformas, ni se atreviera quizá a proponer esa modificación que redundaría en perjuicio de la clase obrera y de un modo muy especial de los dependientes de comercio de las grandes poblaciones españolas.

Contestació del ministre

La cuestión que el Sr. Bordas ha tratado es de suma importancia. En efecto, algunos Sres. Diputados que representan en esta Cámara a la región catalana, me han hablado de este asunto. He recibido algunas peticiones encaminadas a recoger y apreciar esas circunstancias especiales de algunos barrios de Barcelona. Se me ha dicho que hay la costumbre tradicional de que los obreros en domingo vayan a los establecimientos a proveerse de lo necesario, que para eso tienen las Compañías de ferrocarriles establecidos billetes baratos, etc., é invocando aquel precepto de la ley del Descanso dominical que establece una excepción para las poblaciones en donde hay mercado en domingo, se solicita que reglamentariamente se aplique esa misma excepción para determinados comercios.

Pero tranquilícese S. S. y tranquilícese los que le han excitado para que haga esta pregunta; yo no he de hacer absolutamente nada en contra de la ley del Descanso dominical, por el contrario, desde que oíste este asunto hago cuanto puedo, he de seguirlo haciendo y cada día con más celo, para que esa ley del Descanso dominical de tanta transcendencia social se aplique, tanto en beneficio de patronos como de obreros porque a todos protege. Por consiguiente, esas peticiones, como tantas otras que a diario llegan al Ministerio de la Gobernación, se examinarán cuidadosamente, y ninguna, absolutamente ninguna se ha de resolver reglamentariamente en sentido opuesto al de la ley. Si acaso alguna vez fuese menester proponer reformas legislativas, sería el Parlamento quien de eso entendiera; pero yo por mi parte no estoy dispuesto en ningún caso a dictar disposiciones reglamentarias que vayan en contra de la orientación a que obedece la ley del Descanso dominical.

El nostre triomf

Dihem nostre, perquè es el triomf del dret que tenen al descans festiu tots els que treballen. La llei els hi reconeix, y la resposta del Ministre de la Governació ha vingut a confirmar aquesta garantia.

En el present número 'ns contentem ab consignar aquest fet, aplaissant pera l' següent el ferhi comentaris y proposar algunes províncies y reformes que en nostra opinió son de gran interès pera la classe obrera.

Les nostres obres a favor del poble

Oficina de colocacions.—Desde sa inauguració han passat per aquesta Oficina prop de 500 obrers fent demandes de treball. D' ofertes n' hem pogudes recollir unes 150 en el sol mes de Juliol. Ab aquestos datos estadístichs n' hi ha prou pera deduir l' importància dels serveys prestats.

Secretariat del Poble.—Aquesta obra are tot just fundada en la nostra redacció ha merescut també la confiança del public. El promedi de persones que han consultat setmanalment el Secretariat, es d' unes 25, sens contar les consultes que se 'ns han fet per escrit, a totes les quals s' ha procurat respondre. Generalment els consultants son obrers, pero han vingut també mares de familia, donzelles y noys. Aixó demostra l' progressiu desitj que tenen d' instrucció les classes populars.

Es digne de notar-se que se 'ns han fet consultes de qüestions teòriques y generals, que anirém contestant en el Questionari del Treball, pero la major part son casuístiques, per qual

motiu no 'ns en debèm fer eco en aquestes columnes. Lo que en síntesis podem manifestar es que les consultes versen generalment sobre dubtes legals en relació ab la vida de la familia obrera, informes de societats de crèdit, de previsió y assegurança, casos d' accidents del treball, conflictes entre deutors y acreedors, entre patrons y obrers y entre 'ls obrers mateixos, denúncies d' abusos y de les males condicions del treball y del salari. Aquest últim capítol es el més abundant, y ens ha fet concebir el projecte d' obrir nosaltres mateixos una informació, que organisarém quan ns ho permeti la impropia labor que pesa sobre nosaltres. Puig la bona voluntat no es suficient pera satisfer les creixents necessitats que sent la classe obrera. Hi ha consultes que 'ns han costat molt treball pera arribar a un coneixement el més perfect possible de la realitat. Les qüestions de fet imposan l' atent examen dels detalls y circumstancies. Nosaltres auscultém els batechs de la entranya més malalta de la societat, y sa respiració es ben dificultosa.

No obstant, les lliçons de coses que anem aprenent ab aquest contacte immediat ab el poble, creyem que mereixen ser escoltades per tots els elements que s' interessin per la pacificació dels esperits.

Els denunciants no son pas analfabets ni gent desarraigada. N' hi ha molts que son obrers instruits y de bons sentiments. Y, no obstant, el gemec es gaybeyre unánim. Y 'ns en debèm fer eco com d' un toc d' alarma, pera que desvetlli l' atenció de les classes acomodades y especialment de les patronals, que han de contribuir ab esforços y sacrificis generosos a restaurar l' armonia entre l' Capital y l' Treball, necessaria, indispensable pera la prosperitat intelectual, moral y material de Barcelona y de la patria entera.

El fet es aquest: la classe obrera atravesava un període de malestar pregon, pera no dir de rabiositat, sobretot en algunes professions y en alguns indrets de nostra terra.

A formar aquest estat d' esperit hi han cooperat la propaganda d' idees disolvents y d' odís africanes que enmatzinan el poble, les males arts de que s' han valgut els que viuen de la provocació y la explotació de la lluita de classes; hi han contribuït moltes altres causes morals y materials, pero la imparcialitat del nostre criteri y la responsabilitat de la nostra missió 'ns obligan a denunciar concretament una d' aquestes causes: la distracció dels problemes socials en que han viscut les classes acomodades, y en un número sempre massa gran de sos representants 'ls excessos del egoisme, la falta de justicia y caritat.

Per fortuna, va augmentant actualment l' atenció y la simpatia que senten aquestes classes pel poble que treballa y que sofreix, mes tot quant fassin será poch pera retornar a nostra terra l' equilibri del ordre, de la pau y la fraternitat social.

EL SECRETARI DEL POBLE.

Al Banch Colonial

Per fi després de no poques dificultats victoriosament resoltes per nostre batlle el Sr. Sanllehy, ha arribat a ses mans la R. O. aprobatoria del projecte pera la Reforma Interior de la Ciutat.

Obtinguda, com se creu que aixís succehirá, del Govern l' exenció de subasta, queda l' assumpte completament a la ma del Banch Hispà-Colonial.

A eixa entitat correspon el satisfere els desitjos del veïnat de Barcelona y el disposar els treballs de manera que no quedin postergats els voluntariosos obrers que 's trovan en nostra terra.

Bolsa del Treball

Ab aquest títol ha comensat a funcionar en el Foment del Treball Nacional, una oficina de colocacions semblant a la nostra, y com aqueixa tendeix a dar feyna als obrers que n' estan mancats.

Aquesta nova institució neix ab una gran empena per comptar ab la bona disposició dels elements industrials de dita Societat. Te obertes dos seccions, una de ofertes y altra de demandes, en las que constan respectivament les classes de colocacions disponibles y 'ls antecedents y aspiracions dels que se inscriuen com a solicitants.

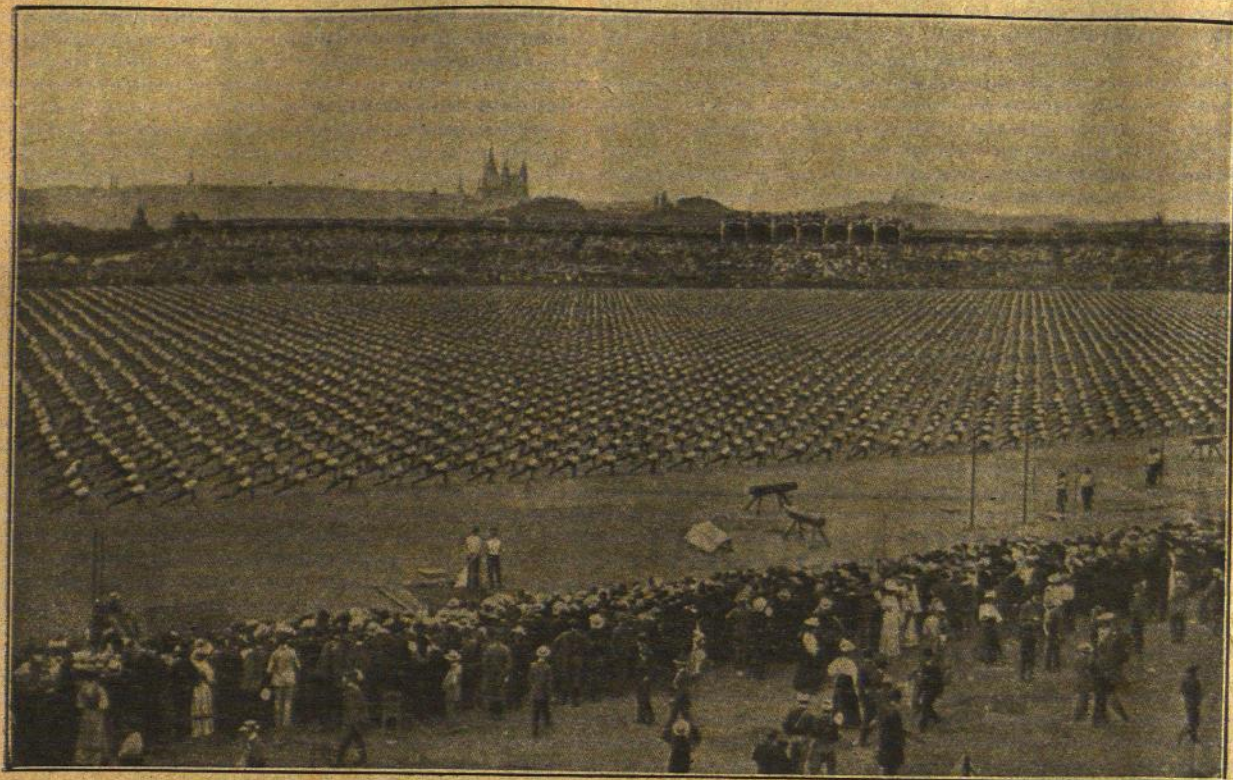
Els serveys que presta la oficina son enterament gratuits, tenint senyalades com a hores de despatx de les 12 a les 2 de la tarde.

Per coincidir ab la nostra obra creyem que tot l' apoyo que nosaltres oferim a la nova institució podrém també rebre d' ella, procurant d' aqueixa manera treballar dintre una soli-

El grabat representa l' aspecte del Carrer de Colón a l' arribada de la Banda Republicana de Paris, a la que 's tributà una carinyosa rebuda.

LA FESTA DELS SOKOLS A PRAGA

Un moviment de conjunt executat per 8.000 homes
Els Sokols són gimnastes eslaus acoblats en societats admirablement organitzades; celebraren el mes passat llur 5.ª festa federal ab gran esplendor.

daritat de serveys que ha de conduir-nos a una unitat pròfita per a tots.

AURORA SOCIAL se felicita de que 's vagin convertint en realitat pràctica quantes iniciatives y projectes serveixen de obra cultural.

Un projecte de cases per obrers

En la sessió ordinària que va celebrar nostre Ajuntament lo 18 del Juny passat se presentà pel concejal Sr. Zurdo de Olivares una proposició demanant que 's construissin cases per obrers. Nosaltres que estem acostumats a veure com se pren lo nom de la massa obrera per ferla servir de comparsa en la realització d'ambicions polítiques, ens posarem en reserva tot seguit y nostra reserva pujà de punt quan vegerem que les firmes dels regidors que autorisaren la presentació del projecte al nostre Consistori eren de individus pertanyents tots ells a un sol y determinat partit polític, en contra de lo que fins ara ha vingut succeïnt, de que aquelles proposicions que porten en si una finalitat pràctica, es a dir que son susceptibles d'una pròxima realització, van firmades per individus representants de totes les forces que en nostra vida municipal lluiten.

Mes no en tinguérem prou ab aquestes preliminars consideracions, y llegirem lo folletó que conté lo projecte ab tota l'extensió que li dona son autor.

La necessitat de que l'obrer visqui en els grans centres urbans a conseqüència de la concentració industrial y les males condicions higièniques de les habitacions obreres, a conseqüència del preu que s'ha de cobrar de lloguer y de la situació que 's necessita tinguin, han determinat una corrent d'opinió intensíssima en tot lo mon a favor de la construcció de cases higièniques y barates, corrent que ha sigut la causa d'una copiosa legislació encaminada a favorirne la efectivitat.

Per a lograr aquesta efectivitat es necessari enuna o altra forma assegurar-se lo factor diner, y aquest factor que avuy se troba en possessió de una sola classe no crech pas que ningú cregui possible atreure's, parlant com ho fa el Sr. Zurdo en lo seu preàmbul de «que la moderna ciencia económica ha analizado y destruido la heredad» de «la posesión colectiva de la tierra, de los instrumentos de la producción y del hogar» y de que «apoyándose en las Reformas sociales hay que encaminarse con paso firme y decidido hacia la deseada Revolución social».

Mes deixem aquestes petites expansions, filles d'un temperament revolucionari, y seguim en avant.

En la casi totalitat de països europeus, en les lleys que referents al problema de la habitació obrera hi han dictades, se fa referencia al modó com els Ajuntaments poden contribuir a la resolució de dit problema. Aquí a Espanya no hi ha legislació referent a n'aquest assumpte, mes la secció 1.ª del Institut de Reformes Socials està ara preparant les bases d'un projecte de llei de cases per obrers, que segurament en no llunyana fetxa serà presentat a la deliberació de les Corts. No ignorant, com no es fàcil suposar que ho ignori persona que tant diu preocupar-se del millorament de la classe proletària, es raro que 'l Sr. Zurdo presenti ara y ab tantes presses lo seu projecte. Perque si verdaderament ho fa per aprofitar los terrenes que deixarà lliures la Reforma de nostra ciutat, que tot seguit se va a emprendre, com dits terrenes en los primers temps serán de llocs céntrics, no crech siguin los convenients per a edificar cases ab jardí per la quantitat de 2.000 duros com ell presuposta.

Lo Sr. Zurdo ha degut llegir en alguna revista quècom de lo molt que fa lo municipi de Londres referent al assumpte que estem tractant, y entusiasmats ab tan bella obra social, vol construir ràpidament, ab 10 anys, 2.500 cases per obrers, que costin al Ajuntament 25.000.000 de pessetes, y que en un plasso menor de 75 anys passin a ser propietat de la familia

obrer que l' hagi ocupat durant aquest temps.

Mes lo Sr. Zurdo no diu que les cases obreres del Ajuntament londonés no son may cedides als treballadors y que la entitat local es sols un propietari més. Y això perque hi han lleys que ho prohibeixen, y no sols a Inglaterra, sino també a altres nacions d'Europa, y sols a la abans dita nació permeten que 'ls municipis fassin préstams per a tal fi fins als 1/2 de l'estimació del valor de la casa, préstams que no poden ser majors de 240 lliures esterlines y encara reembolsables en un plasso no més llarg de 30 anys.

Ja veu donchs nostra classe obrera que 'l projecte presentat al Ajuntament no està basat en un estudi suficient de l'assumpte, propi per a que pugui passar d'idea a fets, y que ell obeix solsament al desitj de molts polítics de fer veure que 's fa.

TALLA-FERRO.

La guerra

Hi havia en un llogaret un pobre minyó, mancat de la cosa mes preciosa que ha sigut donada als humans, això es, el seny. Com que de seny no n' tenia gens, gens, no feya mal a ningú. Vivia tot sol en una pobre cabana, cullia herbes, sabia oracions singulars, y triava pedres. Era dòcil y senzill, y sempre queya en els paranyes que li portaven els crutels graciosos del llogaret. Pero adhue sentint el mal que devengades n' hi esdevenia, no s'formava una idea de què cosa fos la crueltat. Qui mal no fa, mal no pensa.

Una vegada se començà a dir de que se encenia una guerra. Algú del poble qu'era mes aiençat fins ne contava el motiu. Les dones ja savién de llurs avies que de tant en tant els hòmens se n'han de anar a terres llunyes ahont poden morir, o d'ahont poden tornar ab vestits llampants guarnits de betes y medalles. Y, assegudes en rodones devant de les cases, tenien plaer a fantasiejar sobre lo que may havien vist y may sabrien ben bé què podia esser.

Quan el minyó que no tenia seny passava per devant d'elles, per etzar, elles, ab una bona rialla fresca de dones endregades, trevalladores y xafarderes, li deyen.

—Qu' aniràs a la guerra, tantmateix?

Ell somreia:

—Això, pensava, deu esser una banda ahont elles berenen.

Tant mateix, el pobre minyó fou enviat a la guerra. El llogaret havia de donar tres soldats, y tothom trobà que ningú millor per anar a les batalles del Rey, que 'l pobre baylet. Qui no te seny no te por. Y després ell no feya pas falta a ningú. Mitj per comoditat, mitj per facecia, l'enviaren a ciutat.

Aleshores la vida del pobre minyó fou com una mena de rondalla. Li passaren les aventures mes extraordinaries. Li posaren un vestit clar y brut, a ratlletes petites: l'enquibiren en el tren, li parlaren en castellà; arribà a un mon de cases apretades y plenes de foradets: considerà els tranvies; y quan caminava, en lloch de anar sol y somniós com avans, ell no venia a esser mes que 'l comensament d'un rengle.

Y l'aturdiren tantes coses—la llum blanca qu'els homes de ciutat tenen de nits, y dones empavessades, y el mar y els barcos, y la gent que may para, y els xiulets y trontolls d'essers inconeguts.—Y un dia el feren entrar en un barco, revolt ab tots els homes de una pila de rengles. Y aquests homes estaven alegres y cantaven cançons sobre la nau que brandava. La mar també ho semblava d'alegre, y un bell argent lluhia demunt de ses aigües tranquilles. Un sol magnífic estabellava les fustes y els caps.

Després de dies arribaren a una terra xafegosa ahont els arbres eren mes grans, y els fruits llampaven ab tota mena de coloraynes. Hi havia homens negres, y aucells blaus y ro-

ses. El cel era mes blau, y els balcons se acurullaven de dones que saludaven abels mocadors. La gent eridava. El mot de guerra no el deixaven anar may, y tothom estava content.

Fins qu'un dia van anarhi de bó de bó a la guerra. Caminaren força per selves maravoloses. Als àpats, gayrebé no menjaven. El dormir era escàs, y els peus sangnaven perque les soles del calçat—venut per grans aprovisionadors—eren de cartó xerech.—Pero els rius eren bells, sota les immenses cabelleres de les enredaderes que penjaven dels arbres. Y la lluna se alçava superba y plena sobre la nit plena de fantàstiques lluhissors.

Y heusaquí qu'una vegada se sentí sobtadament renou de cavalls en el fresch silenci nocturn.—Venent!—crià tothom al campament.—Son els altres!! Tothom apunt!—Hi havia un cert desordre, perque el brugit havia sigut impensat.

El bon minyó se posà al seu rengle, com li manaven. Tenia, maldament fos ben tranquila, una certa curiositat. Allargava el coll tot lo que podia.

Unes testes sobreixiren del nivell de les llianes espesses, apuntant llurs fusells. Fou un sol instant. Pero avans de la descàrrega se pogué sentir encare la veu del bon minyó que deya:

—No tiren, qu'aquí davant hi ha gent!

JOSEP CARNER.

Actualitats

(DE TOT ARREU)

Espanya

Madrid 19.—S'aproba 'l projecte de sueres al Congrés.—Dia 25. Mitin de 5.000 persones al Frontó Central contra 'l projecte de sueres.—Dia 27. Mor don Eduart Benot.

Coruña 21.—Convocades per l'abat de la Colegiala se reunexen 16 personalitats significades per a constituir la Solidaritat Gallega.

Santiago 26.—Celebració dels Jochs Florals, hont el senyor Mella feu el discurs de mantenedor, a favor del regionalisme y la solidaritat.

Estats Units

Filadelfia 26.—Moti de 2.000 persones qu'han saquejat les carniceries juheves, a conseqüència del augment del preu de la carn.

Russia

Sant Petersburg 22.—M. Stolypine denega al partit dels cadets l'autorització per a reunir-se en Congrés.—Dia 25. Descubrimet d'un complot contra 'l Tzar. Els terroristes tiren varies bombes en una casa particular hont s'hi dava una funció teatral.

Italia

Messina 25.—Sorolloses manifestacions hont s'ha victorejat a Nasi.

Alemanya

Berlin 22.—Mor von Kardoff, ex-quefe del partit del Imperi.

Japó

Taysako.—Explosió en una mina de carbó hont treballaven 471 obrers, morint molts d'ells.

Tokio 25.—Se firma la Convenció nipo-coreana.

França

Paris 25.—Visita al President de la República, al Elissee, el President de la República del Panamá.

Portugal

Lisboa 21.—Manifestació de desagrado contra la reina Amelia y un seu fill, pels carrers; resultant aquest lleument ferit.

Corea

Seul 19.—L'emperador abdica a favor del seu fill.—Dia 20.—Desordres, ab morts y ferits.

Persia

Teheran 23.—El gran visir, el seu fill y 14 partidaris son assassinats.

¡Alerta, menestrals y treballadors! ¡Alerta!

II

¿Qué 's proposa «La Previsión de Aragón»? Ans de contestar he de fer constar que 'ls directores de ella, ó son molt cándids, ó son uns infelissos; perque, si saben de què 's tracta, com se suposa, veurán clarament que, ab tots los interessos recullits no 's podrà pagar la décima ó undécima pensió als individus sobrevivents; y per lo tant es impossible l'èxit.

Los següents datos manifestan evidentment lo que jo dich.

Per a formar-se una idea mes cabal, mes clara y exacta d'això, no hi ha com considerar los fondos de la Societat separats uns anys de altres; es dir, considerar als que entraren al primer any, separats dels demés, y lo que veurém ab ells, veurém ab 'ls altres.

Suposém que cap dels individus associats ha mort durant los 20 anys primers, y que, al fer la última entrega, han deixat d'existir la meytat d'ells, y tindrem que 'l conjunt de totes las cuotas pagadas, ó siga, 'l capital enagenable, a rahó de 12 pessetas l'any per inscripció, per cada 100 inscripcions serà de 24.000 pessetas, y 'ls interessos produïts, ó siga 'l capital disponible al interés del 6 per 100 serà de 26.871 pessetas; per lo tant haventse d'entregar las pensions als 50 individus que sobreviuen, ó siga 18.250 pessetas, sobrarà un capital net de 8.621 pessetas, que es l'import dels interessos a rahó del 6 per 100, com també

1.476 pessetas, que son los interessos del capital enagenable, formarán un total de 10.614 pessetas, de las que treyntne la segona pensió pertanyen als 48 individus sobrevivents (considerant que 'n moren dos mes cada any,) ó siga, la quantitat de 17.520 pessetas, que 'ns deixa un déficit de 6.906 pessetas, (que al cap de 20 anys ja passaria de 172.000;) luego, no poguentse pagar aquesta pensió, menys se podrà satisfer la tercera, la quarta, quinta, sexta y demés; y com que això succeiria a tots los altres, considerats també separatament, d'aquí 's dedueix clarament que, si no volen 'ls associats que 'ls interessos propis passin en mans d'altres, y que la major part d'ells quedin sense poguer cobrar ni la primera pensió, ha de venir necessaria ment la dissolució de la Societat.

Lo mateix que dich d'aquesta, dich de totes las altres (sian Francesas, Italianas, Argentinas, del Canadá ó de Bélgica, etc.) si 's regeixen pe 'ls mateixos principis.

Ab números 's veurà millor:

Interessos produïts		Capital enagenable	
1. ^a pensió als 50 sobrevivents a 365 pessetas.	26.871 ptes.	100 socis a 12 ptes. l'any, 20 anys son: 24.000 ptes.	Quotas dels cinquanta sobrevivents: 600
2. ^a pensió als 48 sobrevivents a 365 pessetas.	18.250 ptes.	al 6 % son:	24.600
Quedan	8.621	al 6 % son:	24.600
al interés del 6 % son:	517		
	1.476		
Pessetas.	10.614		
	17.520		
	6.906		

y continuant 'ls individus sobrevivents pagant cuotas y cobrant pensions 'ns dona un déficit de prop 200.000 pessetas; per lo tant, 's pot afirmar sens temor d'equivocar-se que cada 100 socis ó inscripcions a lo més haurán deixat a favor de la Societat un capital enagenable de 30 ó 40.000 pessetas, y haurán mermat 'ls interessos dels altres en més de 200.000.

Me sembla que ab lo manifestat n'hi ha més que suficient per a conèixer y veure que eixas societats no poden cumplir sos compromisos, y per lo mateix no tenen rahó d'esser. Per això dono lo crit de ¡alerta! als menestrals y treballadors.

Per últim, com que 'ls directors tindrán a sa disposició per gastos d'administració 3 pessetas per cada associat ó inscripció com a drets d'entrada, y 60 cèntims cada any pe 'ls gastos corresponents, això 'ns explica lo que 's proposa «La Previsión de Aragón,» si la ignorancia y candidés no informa 'ls seus actes.

J. S.

Encís y fastich

La Embusteria dona un gran ball...
¡Quina gentada! ¡Quin devassall
d'or y garlandes y pedreria!
Ricassa y bella
tothom va a n'ella...
¡Que es encisera la Embusteria!...
Pobra velleta capta a la plassa
per hont la turba lluhida passa...
¡En vá pidola per caritat!...

Misera y vella
tothom fuig d'ella...
¡Que es fastigosa la Veritat!...

J. RIERA Y BERTRAN.

LA FESTA DELS SOKOLS A PRAGA

El bal nacional de Moravia

CORRESPONDENCIA DE PARIS

L'impôt sobre la Renda

Una de les lleys segurament més favorables per a les classes obreres es l'anomenada llei del impost sobre la Renda, que, per via d'assaig, han votat les Cambres franceses.

Els capitalistes han remogut cel i terra per impedir la votació d'aquesta llei que, a créuer als diaris òrgans de la plutocràcia, ha de portar l'immediata ruïna de la França.

Mentres els Govern republicans han atacat les fortaltes polítiques i religioses històriques, el capital bancari protegia i encoratjava al Govern. Però quan la llei ha entrat a casa llur, no han trobat en el diccionari qualificatiu per acusar-lo de revolucionari, dissolvent, anàrquic i trastornador de tot ordre.

Fins ara els hi anava molt bé als capitalistes cobrar les rendetes apoyats per les bayonetes del Estat i pels tribunals de la república sense preocupar-se de contribucions. Així se verificava que l'agricultor, l'hisendat i l'obrer pagaven els costos del Estat que 'ls capitalistes aprofitaven per a l'eu servey, doblant anyalment llurs fortunes, tant que 'ls altres bancs de producció arrostraven una vida pobre i extenuada.

Però, quan se 'ls ha tocat aqueix privilegi, han perdut l'entusiasme republicà, lo qual demostra que avans defensaven la república per la seva conveniència; es dir: la república per 'ls capitalistes. Y quan la llei ha estat en camí d'esser prompte un fet consumat, els capitalistes no solament han perdut l'entusiasme polític, sino l'entusiasme patriòtic, y tots a la una predican l'èxodo del capital francès al estranjer per salvar-lo del gravamen del impost; es dir: la patria ha d'esser per 'l capital, o sino 'l capital renega de la patria.

Perà combatre aquesta perfídia, 'l ministre Mr. Caillaux tracta de posar-se d'acort ab els Govern estrangers per fiscalisar els capitals pertanyents a francesos que vulguin sustraure's a l'impost, proposant una llei penal declarant que 'ls hereus no podran hereuar mes que 'ls capitals degudament registrats y de legalitat corrent.

Els capitalistes, per la seva part, tractan de fer impossible aquesta intel·ligència internacional que creuen irrealizable perquè als Estats estrangers els afavoreix que s'acullin els capitals emigrants de França.

Per lo prompte 's trovan que en alguns Estats regeix ja fa temps la llei del impost, y tot fa créuer que, avans de gaire, aquesta llei se generalitzarà; de manera que l'emigració serà inútil y 'l capital no trovarà enlloch el refugi que preten per 'l privilegi.

Ademés, gracies a l'intervenció y garantia del Estat, el capitalisme francès ha tingut l'expansió formidable que fa a França la tresoreria del mon oficial. Perà formar-se idea d'aquest fet, cal recordar que les Deutes Públiques dels altres Estats deuen al capital francès trenta mil milions de francs pagables en or; essent així que l'existència de moneda d'or acunyada en tot lo mon 's calcula que no passa de deu mil milions de francs. Aquesta immensa riquesa ara 's trova lliure de contribució, y no obstant, s'aprofita de la força del Estat per assegurar el pago dels cupons y la inviolabilitat dels capitals.

Si 'ls Estats servirán o no a la França no es pas cosa ben resolta. Per ara, 'l Govern suís no posa greus dificultats a la fiscalisació. Però lo mes curiós ha estat que Mr. Caillaux ha trobat un precedent en aquest ordre de negocis, qual es un parte o convenció fet ab l'Estat de Bèlgica a 12 d'agost de 1843, en virtut del qual abdós governs s'obligan a facilitar-se tots els documents necessaris perà fiscalisar la riquesa dels propis nacionals.

Aquest pacte estava oblidat dels capitalistes y fins dels seus advocats.

El poble no pot menys d'aplaudir aquestes aspiracions d'un Govern democràtic, que, si no vol reconèixer privilegis a l'aristocràcia de la sang, tampoch deu reconèixer a aquesta nova aristocràcia que ab cadenes d'or endogala nacions y pobles, fentlos tributaris y negantse a tributar.

Lo nou descobriment científic

Fa quinze dias donava compte dels sorprenents resultats del globo dirigible *Patrie* qu'ha sapigut atraure l'atenció de tot lo mon, y sobre tot de les

potencies militars, especialment Inglaterra y Alemany, que no saben disfrassar l'enveja y enuig que 'ls causa veure balancejar-se tranquil·lament per l'atmosfera aquest *aucell* francès, quals urpes y bech poden servir perà arrencar algunes plomes als aguilots vehins. França te ja ordinariament destacats trenta submarins; y si ara logra reforçar l'armada ab altres tants dirigibles, la seva potencia militar serà incontrastable mentres les altres nacions no logrin equipararla. ¿Què seria d'una esquadra col·locada damunt del submarins y desota dels globos?

Aquesta setmana hi ha també un aconeteixement científic extraordinari, qual es lo descobriment del origen de la vida rudimentaria, qu' aixís deu anomenarse y no *reproducció artificial* com diuen els inventors.

D'aquest descobriment n'ha donat part a l'Acadèmia de ciències de Paris Mr. Yves Delage, Director del laboratori de Roscoff.

MATTHIEU.

Paris 22 juliol 1907.

CRÒNICA SOCIAL

L'abolició del treball nocturn de les dones

El mes passat per disposició de la llei cessà a Italia el treball nocturn de les dones. Aquesta nació no ha fet més que complir un acort del Congrés internacional de Berna per la protecció dels treballadors, celebrat en 1906. Y a Espanya quàn se complirà aquest acort?

Caixes per la desocupació

A Dinamarca s'ha promulgat enguany una llei, en virtut de la qual l'Estat reconeix un sistema general d'asseguransa contra la desocupació.

Es tant important que 'ns en ocuparem un altre dia.

Vagues agràries

Han tingut lloch a Italia (Ferrara) y Hungría. En aquest país s'ha presentat al Parlament un projecte de llei perà regular els contractes agràries.

La puja dels franchs

Diferents societats econòmiques han demanat al Govern que s'adopti a Espanya el patró or y s'apressuri a frenar la puja dels franchs que causa perjudicis a moltes indústries.

Els betayres de Manresa

Els comissionats Codina, Busquets y Golet, conferenciaren el dilluns passat ab el Sr. Ossorio sobre la vaga que venen sostenint els betayres de Manresa. Sembla que hi ha esperances d'una solució. Els vaguistes demanen l'augment de preu de la ma d'obra, a lo qual se resisteixen els patrons alegant la ruïnosa concurrencia de cintes de les altres poblacions.

S'ha publicat un «Manifesto de Solidaridad Obrera a los trabajadores de Barcelona», firmat per diferents grupos y entitats proletàries. Ens en ocuparem.

En el Centre catòlic de Sans el Comte de Santa Maria de Pomés donà el dia 28 del present una important conferencia qu' es la primera d'un Curs social obert en dita entitat a l'estil dels cursos del *Volksverein*.

Hem rebut un follet de candent actualitat «Contra la mentida» de n Marcel Riu, en el qual se parla del terrorisme y el matonisme a Barcelona y 's contesta a un periòdic lerruista d'aquesta ciutat que ha fet una campanya en determinat sentit polític sobre la qüestió de les bombes.

Imp. carrer Nou de St. Francesch, 17

SECCIO D'ANUNCIS

Tomen **OSTRAINA** que es el mejor reconstituyente

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

POR RAMÓN B. GIRÓN

TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO

De venta en las librerías, kioscos y en la Administración:

Diputación, 286, Barcelona.

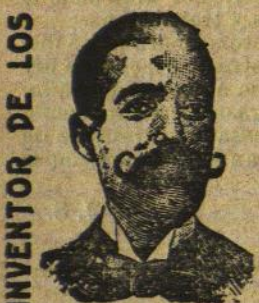
LA CONFIANZA

Calle Aviñó, n.º 30, frente al Bolsin

HIPÓLITO FÉDOU, ÓPTICO

Inmenso surtido en lentes y anteojos de todas clases; especialidades en los de roca a 8 pesetas par, garantizados como lo mejor que hay. Las recetas de los señores Oculistas son atendidas en el acto y esrupulosamente ejecutadas.

RENOMBRADOS

COSTANZI

El éxito

cada día más creciente de los milagrosos medicamentos

COSTANZI

para la curación de las Estrechezas uretrales, Uretritis, Prostatitis, Cistitis, Gargaros de la vejiga,

Enfermedades humorales

han hecho necesario el cambio del Depósito para España, lo propio que de la Farmacia de su preparador

Grau Ynglada

a la Rambla del Centro, n.º 30 (junto al Crédit Lyonnais), Barcelona, lo cual se hace público para conocimiento de sus numerosos favorecedores.

ALGAS MARINAS FERRER.

(EXTRACTO FLUIDO DE FUCUS VESICULOSUS)
PODEROSO A LA PAR QUE INOFENSIVO REMEDIO CONTRA
EL HERPETISMO
Y LA OBESIDAD
O GORDURA EXCESIVA

OFICINA DE FARMACIA DEL D.º E. FERRER
PLAZA DEL ANGEL 6º 7
Y EN TODAS LAS FARMACIAS
AL POR MAYOR: S.º VICENTE FERRER Y CIA
BARCELONA

Grandes Almacenes de Ferreteria

QUINCALLA Y MAQUINARIA

Fundiciones de hierro y bronce, talleres de maquinaria

FUMISTERIA

Hijo de Ignacio Damians

Talleres: URGELL, PROVENZA, BORRELL

Despacho: Escudillers, N.º 24, 26 y 28

Teléfonos: Despacho, n.º 101 y Obradors, N.º 2, 4, 6 y 8.

Talleres, n.º 3630 = Apartado de Correos n.º 41.

BARCELONA

CLÍNICA MANAUT

CASA DE CURACIO

CURACIO de les enfermetats de la matriz, dels ovaris, de la vagina y de totes les que son propies de la dona.

Consulta de 11 a 1.

CURACIO de les enfermetats de les vies urinaries, (rinyons, veixiga, próstata y uretra) y de totes les que son propies de l'home.

Consulta de 6 a 8.—Gratis

HABITACIONS PERA MALALTS

Ningú deu operar-se sens visitar avans aquesta CASA DE CURACIO

Operacions a preus econòmics. a Compte del Asalt, 34, Barcelona

Visita particular: DR. MANAUT: Rambla de Catalunya, 61, L.º, de 3 a 5

COLOCACIONES

SE NECESITEN:

Modistas.
Corbatiñeras.
Noys perà recados.
Sastres oficiales y aprendentes.
Grabadores.
Obrers de géneros de punt.
Barbers.
Encuadernadores oficiales y aprendentes.
Planxadores, oficiales, mitj oficiales y aprendentes.
L'antalonera.
Caixistes.
Practicants farmacia.
Sabaters oficiales, mitj oficiales y aprendentes.
Gorristas.
Sombreceras.
Cotillaires.
Pentinatoras.
Aprendentes calderers.
Aprendentes fábrica de bossas de paper.
Aprendentes perà la fabricació de flors artificials.

Oficiales y aprendentes confecciones.

Festoneras.
Sabateras.
Brodadoras.
Sombreceras aprendentes.
Planchadora de Brodats.
Ebanista aprendente.

Oficial sombrero; solter, per trevallar a Oviedo, ab capacitat per posarse al frente de un departamento de sombrerería, ab buenas referencias.

NOTA:—Al objeto de no dificultar el funcionamiento de nuestra oficina se fa avinent que aquesta únicament extenderá els seus serveys a las colocaciones consignadas en el adjunt anuncio lo que fem present a las personas que faltas de trevall acuden a nostre domicili social al objeto de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherentes a una negativa involuntaria per part nostra.

Horas de despach a la redacción: De 12 a 1 del mitjdia.

CALLICIDA PIZÁ

Extirpa rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas.

Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros los inconvenientes de otros las farmacias, droguerías y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA
Por 130 ptas. se remite por correo certificado.

HERPES

LA POMADA Y ESENCIA ANTIHERPETICAS DE BOTTA

Las virtudes de esos remedios, que se han curado con ellos personas que tenían muy arraigados los herpes y que cada verano tenían que tomar baños y aguas sulfurosas sin lograr su curación. UNICO DEPOSITO: Botica de Borrell, calle del Conde del Asalto, núm. 52, esquina a la de San Ramón.

WERTHEIM

MÁQUINES PERA COSIR Y BRODAR

ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mejor del món.

Máquinas perà totes les indústries.

Máquinas rectilíneas SEYFERT perà mitjtas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9.—BARCELONA

Anemia, Escrofulismo, Raquitismo, Tuberculosis, Neurastenia, Enfermedades

nerviosas ocasionadas por la pobreza de sangre, se combaten con el empleo de la

VITALINA CASALS Elixir tónico-regenerador a base de fos-

f.º o sosa y tónicos amargos depurativos.

Fuente San Miguel, 2.—Gigantes, 1.—BARCELONA

HERNIADOS (trencats), leed: Si quereis encontrar

curación radical de vuestros males, usad los modernos bragueros del especialista Torrient, no molestan ni hacen bulto, amoldándose al cuerpo como un guante; hombres, mujeres y niños deben de usarlos. Contención absoluta, curación pronta y comodidad inmensa se obtiene con tan maravillosos bragueros. No comprar sin ver antes esta casa. Unión, núm. 13, tienda. Casa Torrient.

preparadas por Borrell, curan de un modo prodigioso los herpes y demás enfermedades de la piel por inveteradas que sean. Son tan eficaces